

Program Rozwoju
Organizacji
Obywatelskich
na lata 2018–2030

PROO

Priorytet 2a

Dotacje operacyjne
na wsparcie budowy początkowych
kapitałów żelaznych

Edycja 2019-2020

PODRĘCZNIK DLA WNIOSKODAWCÓW

Szanowni Państwo,

oddajemy w Państwa ręce Podręcznik stanowiący materiał pomocniczy dla organizacji zainteresowanych złożeniem Wniosku w ramach edycji 2019-2020 Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2019-2030 dotyczący przygotowania projektów w ramach konkursu dotyczącego Priorytetu 2a: Dotacje operacyjne na wsparcie budowy początkowych kapitałów żelaznych. Został on napisany przez pracowników zajmujących się Programem PROO w Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Podręcznik zawiera podstawowe informacje na temat edycji 2019-2020 Programu, a także przybliża najważniejsze zagadnienia związane z planowaniem wniosku tak by w jak największym stopniu pomóc w jego przygotowaniu organizacjom sektora pozarządowego, szczególnie tym nieposiadającym doświadczenia w pisaniu wniosków.

Jest to również lektura obowiązkowa dla ekspertów oceniających wnioski w ramach Priorytetu 2a PROO, stanowiąca istotny element wytycznych stosowanych przy ocenie składanych wniosków.

Zachęcam do składania wniosków oraz życzę miłej i owocnej lektury!

Weronika Najda

Zastępca Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności

Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

1. Definicje i skróty

Dotacja	dofinansowanie realizacji zadania udzielane w ramach Konkursu na podstawie art. 127 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) oraz art. 31 ustawy z dnia 15 września 2017 roku o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (t.j. Dz. U. 2018 poz. 1813)
Dyrektor	Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
Działania misyjne	Aktywność organizacji obywatelskiej obejmująca działania podejmowane w związku z realizacją jej misji – celów statutowych
Generator Wniosków	narzędzie teleinformatyczne, umożliwiające Wnioskodawcy utworzenie indywidualnego profilu w systemie informatycznym oraz złożenie i obsługę wniosku o dotację, składanego w Konkursie
Kapitał żelazny	Nienaruszalne środki majątkowe zgromadzone przez organizację obywatelską dla których określono sformalizowane zasady gromadzenia i gospodarowania, które są inwestowane oraz traktowane jako bezpieczny instrument do generowania dochodu, z którego organizacja czerpie zyski przeznaczone na realizację jej celów statutowych oraz zapewnienie stabilności instytucjonalnej i organizacyjnej
Konkurs	niniejszy Konkurs w ramach PROO
NIW	Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego będący Instytucją Zarządzającą w ramach PROO
Program, PROO	Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030
Przewodniczący Komitetu	Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego
Regulamin	niniejszy Regulamin Konkursu ogłoszonego w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030
RwFWRSO	rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 8 listopada 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. poz. 2149)
UoDPiW	ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 450 ze zm.)
UoGH	ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 165 ze zm.)
UoNIW	ustawa z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (t.j. Dz. U. 2018 poz. 1813)
UoFP	ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.)
Wniosek	wniosek o udzielenie dotacji na realizację zadania w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich składany za pośrednictwem Generators Wniosków w ramach niniejszego Konkursu
Wnioskodawca	podmiot ubiegający się o dotację na realizację zadań w ramach niniejszego Konkursu

2. PROO 2a – PODSTAWOWE INFORMACJE

Czym jest PROO?

Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich (PROO) to rządowy Program dotacyjny dla organizacji sektora pozarządowego, w ramach którego beneficjenci otrzymują środki na wsparcie rozwoju ich organizacji co umożliwi im lepszą realizację działalności statutowej.

Cel Programu

Głównym celem Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich jest wsparcie rozwoju instytucjonalnego organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie udziału tych organizacji w życiu publicznym i upowszechnianiu demokratycznych norm obywatelskości. Cele szczegółowe Programu to:

1. Wzrost zaangażowania obywateli i organizacji obywatelskich w życie publiczne;
2. Wzmocnienie organizacji obywatelskich w wymiarze strategicznym;
3. Poprawa stabilności finansowej organizacji obywatelskich.

Tym samym Priorytet 2a wypełnia postawione powyżej cele dążąc do wzmocnienia oraz poprawy stabilności finansowej organizacji pozarządowych. Wsparciem mogą zostać objęte działania tych organizacji, których celem będzie **przygotowanie** i realizacja **działań zmierzających do zbudowania**, w oparciu o lokalne środowisko organizacji, jej partnerów społecznych i publicznych, **początkowych kapitałów żelaznych** organizacji obywatelskich. Co więcej, wsparciem będą mogły zostać objęte działania tych organizacji, które zaprezentują wykonalny plan działań przygotowawczych do utworzenia kapitału żelaznego. Istotnym elementem, który będzie brany pod uwagę przy wyborze wniosków do dofinansowania, będzie gotowość aplikujących podmiotów do zbudowania międzysektorowej koalicji na rzecz utworzenia kapitału żelaznego.

Przedmiot Konkursu

Przedmiotem Konkursu PROO 2a jest udzielenie dotacji na działania obejmujące kompleksowe przygotowanie Wnioskodawcy do utworzenia kapitału żelaznego.

Dotacje w ramach tego konkursu nie mogą zostać przeznaczone na wpłatę do istniejącego lub nowotworzonego kapitału żelaznego.

Dotacje udzielane w ramach Priorytetu 2a mogą być przeznaczone m.in. na:

1. Opracowanie wieloletniego, kompleksowego programu utworzenia i budowania kapitału żelaznego.
2. Opracowanie dokumentacji administracyjnej służącej do zarządzania kapitałem żelaznym wraz ze strukturą oraz procedurami, dokumentacji prawnej itp.
3. Opracowanie strategii inwestycyjnej kapitału żelaznego.
4. Realizację działań mających na celu przyszłościowe pozyskanie środków dla utworzenia kapitału żelaznego, w tym między innymi: pozyskanie darczyńców z sektora przedsiębiorstw, indywidualnych filantropów, organizację zbiórek publicznych w formie tradycyjnej i on-line, pozyskanie współfinansowania ze strony samorządów, zagwarantowanie środków z 1% w przypadku organizacji pożytku publicznego, pozyskanie środków od organizacji pozarządowych działających np. w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu (fundacji korporacyjnych) itp.
5. Realizację działań mających na celu pozyskanie partnerów instytucjonalnych (zbudowania koalicji na rzecz kapitału żelaznego), którzy będą w różnych formach wspierać budowę i wykorzystanie potencjału kapitału żelaznego (partnerzy rozumiani są tu jako podmioty publiczne i prywatne oraz organizacje pozarządowe, które potwierdzą gotowość i możliwości do zaangażowania się w działania);
6. Realizację działań promocyjno-informacyjnych związanych z przygotowaniem do budowy kapitału żelaznego, w szczególności upowszechniania w otoczeniu Wnioskodawcy informacji nt. znaczenia kapitału żelaznego i korzyści wynikających z jego utworzenia dla społeczności lokalnej.
7. Działania nakierowane na budowanie pozytywnych relacji z innymi organizacjami mającymi doświadczenie w budowie kapitału żelaznego tzw. networking oraz finansowanie wizyt studyjnych.

Czym jest kapitał żelazny?

Kapitałami żelaznymi nazywamy nienaruszalne środki majątkowe zgromadzone przez organizację obywatelską, dla których określono sformalizowane zasady gromadzenia i gospodarowania, które są inwestowane oraz traktowane jako bezpieczny instrument do generowania dochodu, z którego organizacja czerpie zyski przeznaczone na realizację jej celów statutowych oraz zapewnienie stabilności instytucjonalnej i organizacyjnej.

Przeznaczanie dotacji i czas trwania zadania

Dotacja w ramach tego konkursu może zostać przyznana na realizację działań operacyjnych związanych z opracowaniem i realizacją wszechstronnych programów budowy kapitału żelaznego organizacji obywatelskich.

Dotacja udzielana jest na okres od 2 do 3 lat (od 24 do 36 miesięcy) i będzie przekazywana w formie transz obejmujących wydatki zaplanowane na kolejne lata realizacji działań.

Podmioty uprawnione do udziału w Konkursie

O dotację w ramach Konkursu mogą ubiegać się :

- ✓ **organizacje pozarządowe**, o których mowa w art. 3 ust. 2 UoDPiW, w tym w szczególności stowarzyszenia (w tym stowarzyszenia zwykłe), związki stowarzyszeń, fundacje oraz jednostki terenowe organizacji pozarządowych posiadające osobowość prawną,
- ✓ **osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej**, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego,
- ✓ **spółdzielnie socjalne**,
- ✓ **Koła Gospodyń Wiejskich**,
- ✓ **spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o**

sporcie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1468), które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

Podmioty uprawnione do aplikowania w Konkursie nie muszą posiadać statusu organizacji pożytku publicznego.

Organizacja może w ramach niniejszego Konkursu złożyć tylko jeden wniosek. Wnioski w ramach Konkursu składane są wyłącznie za pośrednictwem Generatora Wniosków.

W przypadku jednostek terenowych organizacji pozarządowych, które nie posiadają osobowości prawnej (np. koła, oddziały), Wnioskodawcą jest zarząd główny tej organizacji.

O dotację w ramach konkursu nie mogą ubiegać się stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

W ramach konkursu nie przewiduje się możliwości składania wniosków w ramach grup partnerskich.

Wysokość dotacji udzielanej w ramach Konkursu i wkład własny

W ramach Konkursu można ubiegać się o dotację w wysokości od 100 tys. zł do 500 tys. zł. Wniesienie wkładu własnego w ramach składanych w Konkursie wniosków nie jest wymagane.

Termin realizacji zadań

W ramach edycji 2019-2020 przewiduje się możliwość realizacji działań od 1 stycznia 2020 r. i nie dłużej niż do 31 grudnia 2022 r.

Minimalny okres realizacji działań zaplanowanych we wniosku wynosi 2 lata¹.
Maksymalny okres realizacji działań zaplanowanych we wniosku wynosi 3 lata.

Nie ma możliwości rozpoczęcia działań od dnia 1 stycznia 2021 roku.

Termin realizacji zadania dzieli się na **okresy finansowania**:

- **1 okres:** od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.,
- **2 okres:** od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.,
- **3 okres:** od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., jeśli dotyczy.

Termin realizacji zadania jest tożsamy z okresem ponoszenia wydatków związanych z realizacją zadań.

Wydatki kwalifikowalne

Regulamin nie określa zamkniętego katalogu wydatków kwalifikowalnych. Kryterium dla kwalifikowalności wydatków będzie ich bezpośredni związek ze specyfiką prowadzonej działalności statutowej, a także koncepcją rozwoju organizacji w ramach zadania, na realizację którego została udzielona dotacja.

Wszystkie wydatki, które zostaną pokryte ze środków pochodzących z dotacji muszą mieć bezpośredni związek z realizacją działań w zakresie przygotowania organizacji do utworzenia kapitału żelaznego

Wydatki w ramach wykonywania zadania są kwalifikowalne, jeżeli są:

- ✓ niezbędne dla realizacji działań przygotowawczych związanych z budową kapitału żelaznego Wnioskodawcy, a co za tym idzie realizacji celów statutowych organizacji i jej rozwoju instytucjonalnego,
- ✓ racjonalne, celowe i efektywne,
- ✓ zostały faktycznie poniesione w okresie wskazanym w umowie,
- ✓ udokumentowane,
- ✓ zgodne z odrębnymi przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

Pomoc finansowa udzielana jest tylko i wyłącznie na pokrycie tych wydatków lub tej części wydatków, które nie zostały sfinansowane z innych źródeł. Niedozwolone jest podwójne finansowanie tych samych wydatków.

Wydatki niekwalifikowalne

Do wydatków, które nie mogą zostać sfinansowane ze środków pochodzących z dotacji należą m.in.:

- podatek od towarów i usług (VAT), jeśli może zostać odliczony w oparciu o ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2174 z późn. zm.),
- rezerwy na pokrycie przyszłych strat lub zobowiązań,
- odsetki z tytułu niezapłaconych w terminie zobowiązań,
- kary i grzywny,
- wydatki związane z postępowaniami sądowymi (z wyjątkiem spraw prowadzonych w interesie publicznym),
- nagrody, premie i inne formy bonifikaty rzeczowej lub finansowej dla osób zaangażowanych w realizację działań związanych z wykorzystaniem dotacji,
- zakup napojów alkoholowych,
- podatki i opłaty z wyłączeniem podatku dochodowego od osób fizycznych, składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, składek na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, a także opłat za zaświadczenie o niekaralności, opłaty za zajęcie pasa drogowego oraz wydatków związanych z uzyskaniem informacji publicznej.

oraz inne wydatki nie odnoszące się jednoznacznie i bezpośrednio do zadania.

Termin i sposób naboru wniosków

Wnioski w ramach Konkursu można składać wyłącznie za pomocą Generатора Wniosków w okresie od 4 marca 2020 r. od godziny 15:00 do 14 kwietnia 2020 r. do godziny 12:00.

3. Wniosek – przygotowanie

Logika projektowa

Dlaczego zachowanie logiki projektowej jest tak ważne?

Plan to połowa sukcesu, a brak planu to krótko mówiąc planowanie porażki.

Logika projektowa to pewien sposób myślenia i projektowania pozwalający na skuteczne zaplanowanie działań oraz złożenie kompleksowej oferty. Wypełniany w ramach Programu PROO 2a wniosek jest skonstruowany w oparciu o tę logikę: najpierw wskazujemy problemy i potrzeby w odniesieniu do utworzenia kapitału żelaznego, określamy działania, które mają doprowadzić do przygotowania organizacji do jego budowy, określamy realne wskaźniki rezultatów, lokujemy nasze działania w czasie oraz tworzymy zbilansowany budżet.

Elementy logiki projektowej

1. DIAGNOZA SYTUACJI
2. DZIAŁANIA
3. REZULTATY
4. HARMONOGRAM
5. BUDŻET

Opis działalności wnioskodawcy

W tym miejscu wniosku powinniście opisać doświadczenie waszej organizacji. Wskazać na dotychczas realizowane projekty, sukcesy oraz inną aktywność związaną z celami statutowymi. Wymienić ewentualnych partnerów, darczyńców oraz inne podmioty, z którymi na co dzień współpracuje państwa organizacja. Ponadto pole to jest właściwe dla takich informacji jak:

- ✓ najważniejsze cele określone w statucie organizacji.
- ✓ przedmiot działalności organizacji – powinniście opisać, czym zajmuje się organizacja, jakie są jej kompetencje (można wyodrębnić główny obszar działalności oraz obszary dodatkowe, uzupełniające).
- ✓ określenie do kogo są adresowane bieżące działania organizacji (grupa lub grupy docelowe) i w jakiej formie są realizowane (działalność ciągła, działania w ramach projektów).

- ✓ krótki opisu historii rozwoju organizacji, a także prezentacji działań podejmowanych obecnie.

Zasoby Wnioskodawcy

Opisane działania we wniosku muszą być możliwe przez Was do zrealizowania. W tym miejscu wniosku należy uzasadnić iż posiadacie potencjał do realizacji zaplanowanego zadania w przypadku otrzymania dotacji. Należy zwrócić szczególną uwagę na takie elementy jak:

- ✓ **zasoby materialne** (siedziba, sprzęt, wyposażenie)
- ✓ **zasoby kadrowe**, w tym doświadczenie poszczególnych osób (członkowie, pracownicy, współpracownicy, wolontariusze). Jeśli na etapie składania oferty wiecie już, kto będzie odpowiedzialny za dane zadanie, należy przedstawić w skrócie, ale treściwie doświadczenie i kwalifikacje każdej z osób ze wskazaniem stanowiska, jakie dana osoba obejmie w projekcie. Nie jest konieczne podawanie imion i nazwisk. Jeśli na etapie składania oferty nie jest jasne, kto dokładnie miałby pełnić dane funkcje w zadaniu, możecie określić wymagania, jakie powinna spełnić osoba zaangażowana przy danym zadaniu. Najważniejsze jest, aby doświadczenie oraz kwalifikacje danej osoby odpowiadały zakresowi i charakterowi określonego zadania, jak również były adekwatne do określonego stanowiska.
- ✓ **zasoby finansowe** (źródła finansowania)
- ✓ **wiedza i doświadczenie;**
- ✓ **współpraca z innymi podmiotami.**

Problemy i potrzeby wnioskodawcy

Punktem wyjścia do tworzenia wniosku jest określenie realnych potrzeb organizacji w odniesieniu do utworzenia kapitału żelaznego. W pierwszej kolejności trzeba poddać pod rozważanie czy Wasza organizacja jest gotowa na podjęcie się tematu związanego z utworzeniem oraz późniejszym zarządzaniem kapitałem żelaznym. Jeśli zdecydujecie się na aplikowanie to kolejnym aspektem jakim należy się zająć są potrzeby organizacji. Wszelkie potrzeby w tym zakresie należy w pierwszej kolejności zdiagnozować, następnie je opisać oraz w sposób wyczerpujący uzasadnić. Należy odpowiedzieć sobie na pytanie: „W jakim celu chcę utworzyć kapitał żelazny?”, „Jakie są moje potrzeby w zakresie utworzenia kapitału

żelaznego?”. Jest to istotne dla Was – jako przyszłego realizatora zadania – by wniosek odpowiadał na wasze faktyczne potrzeby w kontekście utworzenia kapitału żelaznego.

Wymienione powyżej aspekty są oceniane w ramach 1 kryterium merytorycznego, za które można otrzymać w tegorocznej edycji aż 25 punktów. Co więcej, jeżeli eksperci oceniający Wasz wniosek uznają, iż planowane działania nie odpowiadają na zdiagnozowane potrzeby i cele Programu i nie przyznają przynajmniej połowy punktów w tym kryterium – zgodnie z Regulaminem PROO 2a Edycja 2019-2020 – zakończą ocenę Oferty na tym etapie.

Ocena merytoryczna
Eksperti w ramach pierwszego kryterium, za które można otrzymać 25 punktów, oceniają adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu biorąc pod uwagę potrzeby organizacji w odniesieniu do utworzenia kapitału żelaznego.

Działania

Kolejnym elementem, na który musicie zwrócić uwagę przygotowując wniosek są działania. Jest to jeden z najistotniejszych obszarów wniosku. To dzięki właściwie zaprojektowanym działaniom zrealizujecie cele Programu, ale również osiągnięcie zaplanowane wskaźniki. W związku z powyższym musicie pamiętać, iż wszystkie z nich powinny być spójne z opisanymi wcześniej potrzebami oraz odnosić się bezpośrednio do kompleksowego przygotowania do utworzenia kapitału żelaznego. Na poszczególne działania może składać się realizacja różnych zadań prowadzących do osiągnięcia konkretnych produktów – taki opis może być przydatny dla oceniających wniosek. Warto również wskazać kto będzie zarządzał poszczególnymi zadaniami oraz w jaki sposób będą one wdrażane.

We wniosku należy wymienić i opisać w porządku logicznym wszystkie planowane działania.

Podczas przygotowywania tej części wniosku należy zwrócić szczególną uwagę, aby zawierał:

- ✓ działania obejmujące kompleksowy plan przygotowania organizacji do budowy kapitału żelaznego. Jest to najważniejszy element planowanych działań. Dodatkowo należy mieć na uwadze, że zgodnie z regulaminem rekomendowane jest przedstawienie programu utworzenia i budowania kapitału żelaznego w ciągu 12 miesięcy od daty podpisania umowy.

- ✓ działania przewidujące pozyskanie darczyńców, donatorów prywatnych i instytucjonalnych, którzy zapewnią wkład do kapitału żelaznego po zakończeniu finansowania w ramach konkursu PROO 2a.
- ✓ działania obejmujące przygotowanie administracyjno-operacyjne organizacji do utworzenia i zarządzania kapitałem żelaznym.
- ✓ działania obejmujące przygotowanie dokumentacji prawno-księgowej niezbędnej do utworzenia kapitału żelaznego.
- ✓ działania przewidujące opracowanie strategii inwestycyjnej w zakresie zarządzania finansami przyszłego kapitału żelaznego, w tym sposoby lokowania funduszy.
- ✓ działania przewidujące rozwój kadry Wnioskodawcy w zakresie aspektów związanych z budowaniem kapitału żelaznego.
- ✓ działania przewidujące budowę koalicji oraz pozyskiwania partnerów na rzecz nowotworzonego kapitału żelaznego angażującej interesariuszy Wnioskodawcy (reprezentujących zarówno sektor prywatny, publiczny jak i pozarządowy).
- ✓ działania przewidujące spójny plan promocyjno-marketingowy na rzecz utworzenia kapitału żelaznego.
- ✓ działania przewidujące opracowanie programu wykorzystania kapitału żelaznego w przyszłej działalności organizacji (zarówno w wymiarze realizacji celów statutowych Wnioskodawcy jak i w zakresie rozwoju instytucjonalnego).

Jak wskazano powyżej przygotowanie się organizacji do zbudowania kapitału żelaznego oraz późniejszego jego zarządzania jest wieloaspektowym procesem wymagającym czasu oraz szerokiej wiedzy. Dlatego też, jak wskazano w punkcie „Problemy i potrzeby wnioskodawcy” należy każdorazowo przeanalizować, czy w danym momencie organizacja jest gotowa na podjęcie się tego trudnego zadania jakim jest budowa kapitału żelaznego.

Gdy stwierdzicie, że budowa kapitału żelaznego jest w zasięgu Waszych możliwości i uda Wam się już opisać wszystkie działania należy je odpowiednio rozplanować w czasie.

Pamiętajcie też, że wszystkie działania muszą się mieścić w terminie realizacji zadania publicznego. Warto się także zastanowić, czy zaplanowany czas na realizację danego działania jest wystarczający (ani za krótki, ani zbyt wydłużony w czasie). Określając terminy działań warto używać skali miesięcznej (np. szkolenie nr 1, termin: V-VII 2020).

Ocena merytoryczna

Jakość zaplanowanych działań w odniesieniu do przedstawionych potrzeb organizacji oceniane jest w ramach 2 kryterium. Można za to otrzymać aż 25 punktów. Podczas oceny eksperci będą zwracać uwagę m.in. na to czy przedstawiono kompleksowy plan przygotowania organizacji do budowy kapitału żelaznego, w tym również czy zaplanowano odpowiednie zaplecze techniczno-administracyjne, czy zostanie utworzone odpowiednie środowisko prawno – księgowe. Eksperci zwrócą uwagę na sposób pozyskania darczyńców, donatorów oraz partnerów.

Rezultaty

Rezultaty to bezpośrednie efekty realizacji poszczególnych działań. Rezultaty mogą mieć charakter ilościowy lub jakościowy. Obrazują one: jakie efekty mają przynieść zaplanowane działania, w jaki sposób będą one mierzone oraz w jaki sposób odpowiadają na potrzeby opisane w pierwszej części wniosku. Ważne jest, aby poszczególne rezultaty były konkretne i realne do osiągnięcia.

Podczas przygotowywania wniosku wymagane jest uzupełnienie rubryki *Rezultaty*. Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na pewne elementy, odpowiadając sobie na następujące pytania:

- ✓ W jaki sposób realizacja opisanych wcześniej działań pozwoli na przygotowanie się do utworzenia kapitału żelaznego? Czy uda się pozyskać partnerów którzy zasilą nasz kapitał żelazny po zakończeniu realizacji zadania w ramach PROO 2a? Czy relacje z partnerami będą trwałe czy jednorazowe?
- ✓ W jaki sposób utworzenie kapitału żelaznego wpłynie na przyszłą realizację celów statutowych naszej organizacji? Czy utworzenie kapitału żelaznego wzmocni naszą organizację?
- ✓ Czy zaproponowane przez nas wskaźniki rezultatu są realne, przejrzyste i adekwatne do opisanych działań? Czy zaproponowane metody pomiaru osiągnięcia poszczególnych rezultatów są poprawne?
- ✓ Czy zaproponowane rezultaty są trwałe?

Po dokonaniu opisu rezultatów nadszedł czas na uporządkowanie ich w tabeli. W związku z powyższym kolejnym krokiem wypełnienia wniosku jest szczegółowe określenie ich wielkości, metod pomiaru oraz przypisanie ich do ram czasowych.

W części B wniosku w rubryce **wskaźniki rezultatu** należy do każdego rezultatu wskazać planowany poziom osiągnięcia rezultatu (wartość docelowa) oraz sposób monitorowania (źródło informacji o osiągnięciu wskaźnika).

Konstruując wskaźniki pamiętajcie przede wszystkim o tym, że:

- ✓ należy zdefiniować mierzalne wskaźniki, które pozwolą na ocenę poziomu ich osiągnięcia,
- ✓ każde zaplanowane działanie musi mieć swój rezultat, a zatem także dla każdego działania należy określić mierzalny wskaźnik rezultatu,
- ✓ **w związku z systemem rozliczania przez rezultaty dane zawarte w niniejszym punkcie są kluczowe z punktu widzenia oceny wniosku**

Każdy ze wskaźników należy przedstawić w ujęciu liczbowym podając wartość bazową i docelową, a także szczegółowo opisać w jaki sposób będzie mierzony dany wskaźnik oraz na podstawie jakich źródeł będzie można zweryfikować poziom jego osiągnięcia.

Przykład						
Lp.	Nazwa	Jednostka	Wartość bazowa	Na koniec 2020	Na koniec 2021	Wartość docelowa
1.						
Działanie	Zatrudnienie Specjalistycznego personelu					
Wskaźnik	Liczba osób przeszkolonych z zakresu Fundraisingu	Uczestnicy szkolenia	0	6	0	6
Szczegółowy opis metod pomiaru wskaźnika	zebranie podpisów na liście obecności od uczestników szkolenia, dowód zakupu usługi szkoleniowej, wydane certyfikaty					
Źródło danych służących do pomiaru wskaźnika	Lista obecności, dowód zakupu usługi szkoleniowej, certyfikaty					

Rezultaty muszą być realne, weryfikowalne i mierzalne. Zakładając wzrost kompetencji członków organizacji wśród 100% uczestników warsztatów na dany temat, najprawdopodobniej się przeliczycie, gdyż nawet w przypadku świetnie zorganizowanych i przeprowadzonych zajęć może się okazać, że jedna osoba zadeklaruje, iż przed przystąpieniem do projektu posiadała już przekazywaną w trakcie szkolenia wiedzę, a liczyła, że dowie się czegoś więcej lub inny uczestnik zrezygnuje przed ostatnimi zajęciami.

Warto także przygotowując wniosek zastanowić się nad sposobem pomiaru rezultatów. W przypadku produktów jest to dość łatwe: mogą być to np. listy obecności, liczby wydanych materiałów czy liczby godzin przeprowadzonych zajęć. W przypadku rezultatów miękkich najczęściej stosowanym narzędziem jest ankieta przeprowadzana na początku realizacji zadania oraz na jego końcu, badająca w sposób jakościowy jaka zmiana nastąpiła u beneficjenta w trakcie realizacji wniosku.

Rezultaty są kluczowe w procesie rozliczania projektu, dlatego należy zwrócić szczególną uwagę na poprawność ich formułowania oraz określenia sposobów ich monitorowania i dokumentowania.

Ocena merytoryczna
Planowane w ramach wniosku rezultaty oceniane są w ramach 3 kryterium merytorycznego <u>Wpływ działań zawartych we wniosku na organizację przygotowującą się do utworzenia kapitału żelaznego</u> , za które można otrzymać 20 punktów. Eksperci będą zwracać m.in. uwagę na to czy wskaźniki rezultatu i metody ich pomiaru są przejrzyste, realne do osiągnięcia oraz adekwatne do zaplanowanych działań. Dodatkowo weryfikowane będzie czy zaplanowane rezultaty mają szansę na utrzymanie trwałości.

Zarządzanie realizacją zaplanowanych działań

W części B wniosku w rubryce Zarządzanie realizacją zaplanowanych działań powinniście wypełniając wniosek zwrócić szczególną uwagę na to: kto oraz jakimi metodami będzie zarządzał realizacją zaplanowanych działań? W jaki sposób będą podejmowane decyzje? Warto wskazać informacje o osobach odpowiedzialnych za zarządzanie realizacją zaplanowanych działań oraz finansami. Ważne jest również, aby opisać sposób monitorowania postępów

realizowanych działań, wskaźników oraz budżetu. W tym punkcie nie powinno zabraknąć opisanu głównych ryzyk, które mogą mieć negatywny wpływ na realizację zaplanowanych działań, osiągnięcie założonych rezultatów oraz wskaźników. Podczas analizy ryzyka należy opisać w jaki sposób zaplanowano zapobieganie poszczególnym zagrożeniom oraz reagowanie, w przypadku gdy dane ryzyko faktycznie wystąpi.

W przypadku niektórych działań (takich jak np. koordynacja czy promocja projektu) wystąpienie ryzyka może być mało prawdopodobne, jednakże przeprowadzenie analizy ryzyka pozwoli się Wam przygotować na jego wystąpienie także w sytuacjach, w których się go zupełnie nie spodziewacie.

W trakcie analizy ryzyka powinniście:

1. Zidentyfikować ryzyko;
2. Oszacować prawdopodobieństwo jego wystąpienia;
3. Przygotować plan przeciwdziałania i minimalizacji efektów jego wystąpienia.

Ocena merytoryczna
Zarządzanie realizacją zaplanowanych działań (w tym analiza ryzyka) oceniane jest w ramach 4 kryterium merytorycznego <u>Możliwość realizacji działań zaplanowanych we wniosku</u> , za które można otrzymać 20 punktów. Eksperti będą zwracać uwagę na to jakim potencjałem kadrowym, technicznym oraz ekonomicznym dysponuje wnioskodawca. Oceniają przedstawiony harmonogram działań oraz to na jakie ryzyka jest przygotowana organizacja.

Promocja

W tym miejscu wniosku powinniście opisać w jaki sposób promowane będzie wsparcie uzyskane w ramach dotacji udzielonej ze środków PROO. Zalecane jest, by o wsparciu w ramach programu możliwie szeroko informować opinię publiczną, interesariuszy itp. W tym celu konieczne jest też właściwe, zgodne z regulaminem konkursu, rozpowszechnianie informacji o źródle wsparcia w ramach dotacji oraz podmiocie udzielającym dotacji.

Dodatkowo warto pamiętać, że ramach dotacji PROO 2a można finansować realizację działań promocyjno-informacyjnych związanych z przygotowaniem do budowy kapitału żelaznego, w

szczegółności upowszechniania w otoczeniu Wnioskodawcy informacji nt. znaczenia kapitału żelaznego i korzyści wynikających z jego utworzenia dla społeczności lokalnej.

Budżet

Kolejnym krokiem stojącym przed Wami w trakcie przygotowywania wniosku jest ustalenie jego budżetu. Przygotowanie budżetu zadania jest jedną z najważniejszych, ale zarazem jedną z najtrudniejszych czynności podczas opracowywania wniosku. Stanowi przełożenie planowanych działań na koszty i wydatki. Precyzyjne przygotowanie oraz zaplanowanie budżetu nie tylko ułatwi przygotowanie wniosku, ale będzie bardzo przydatne w trakcie realizacji zadania.

Pamiętajcie!

- ✓ Należy wskazać budżet dotacji na rozwój tylko i wyłącznie w odniesieniu do środków pochodzących z PROO.
- ✓ Wydatki muszą być jednoznacznie przyporządkowane do działań, które będzie realizować organizacja.
- ✓ Budżet powinien być możliwie szczegółowy, tak aby pozwalał na identyfikację konkretnych wydatków, które organizacja zamierza finansować ze środków dotacji.
- ✓ Należy pamiętać, że pomimo zasady rozliczania przez rezultaty wydatki finansowe ponoszone w ramach dotacji muszą być dokumentowane za pomocą dowodów księgowych, spełniających wymagania określone dla dowodu księgowego, które zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości są podstawą stwierdzającą dokonanie operacji gospodarczej.

Regulamin nie określa zamkniętego katalogu wydatków kwalifikowalnych. Kryterium dla kwalifikowalności wydatków będzie ich bezpośredni związek ze specyfiką prowadzonej działalności statutowej, a także koncepcją rozwoju organizacji w ramach zadania, na realizację którego została udzielona dotacja. **Jednak należy pamiętać o podstawowej zasadzie, że wszystkie wydatki, które zostaną pokryte ze środków pochodzących z dotacji muszą mieć bezpośredni związek z realizacją działań w zakresie przygotowania organizacji do utworzenia kapitału żelaznego.**

Wydatki w ramach wykonywania zadania są kwalifikowalne, jeżeli są:

- ✓ niezbędne dla realizacji działań przygotowawczych związanych z budową kapitału żelaznego Wnioskodawcy, a co za tym idzie realizacji celów statutowych organizacji i jej rozwoju instytucjonalnego,
- ✓ racjonalne, celowe i efektywne,
- ✓ zostały faktycznie poniesione w okresie wskazanym w umowie,
- ✓ udokumentowane,
- ✓ zgodne z odrębnymi przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

Pomoc finansowa udzielana jest tylko i wyłącznie na pokrycie tych wydatków lub tej części wydatków, które nie zostały sfinansowane z innych źródeł. Niedozwolone jest podwójne finansowanie tych samych wydatków.

Do wydatków, które nie mogą zostać sfinansowane ze środków pochodzących z dotacji należą m.in.:

- podatek od towarów i usług (VAT), jeśli może zostać odliczony w oparciu o ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2174 z późn. zm.),
- rezerwy na pokrycie przyszłych strat lub zobowiązań,
- odsetki z tytułu niezapłaconych w terminie zobowiązań,
- kary i grzywny,
- wydatki związane z postępowaniami sądowymi (z wyjątkiem spraw prowadzonych w interesie publicznym),
- nagrody, premie i inne formy bonifikaty rzeczowej lub finansowej dla osób zaangażowanych w realizację działań związanych z wykorzystaniem dotacji,
- zakup napojów alkoholowych,
- podatki i opłaty z wyłączeniem podatku dochodowego od osób fizycznych, składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, składek na Fundusz Pracy oraz Fundusz

Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, a także opłat za zaświadczenie o niekaralności, opłaty za zajęcie pasa drogowego oraz wydatków związanych z uzyskaniem informacji publicznej.

oraz inne wydatki nie odnoszące się jednoznacznie i bezpośrednio do zadania.

Przygotowanie budżetu – dobre praktyki:

1. wszystkie wydatki planowane w projekcie powinny być niezbędne z perspektywy realizacji zadania oraz muszą wynikać bezpośrednio z zaplanowanych działań. Co więcej, muszą być bezpośrednio związane z realizacją działań przygotowawczych do utworzenia kapitału żelaznego .
2. stawki powinny być adekwatne i realne – stawki powinny odpowiadać stawkom rynkowym występującym w danym regionie Polski. Do ich określenia najlepiej przeprowadzić rozeznanie cenowe. Przykładowe ceny znajdziesz w Internecie lub dzwoniąc do firm oferujących poszczególne usługi.

Gdzie można uzasadnić koszty?

Jeżeli macie wątpliwości czy ekspert oceniający Ofertę zrozumie Waszą intencję co do zasadności kosztu czy jego stawki – można opisać i wyjaśnić dany koszt w rubryce **uwagi** znajdującej się pod kosztorysem

3. konstrukcja budżetu powinna być jasna i klarowna – pamiętajcie o właściwym opisie rodzaju poszczególnych kosztów. Opis rodzaju kosztu nie może być zbyt ogólny oraz nazbyt szczegółowy.

Przykład					
L.p.	Nazwa wydatku	Wydatek dotyczy działania	Kwota brutto	Uzasadnienie wydatku	Wydatek inwestycyjny
1	Zakup szkolenia z zakresu fundraisingu	Działanie numer 1	5 000 zł	zakup szkolenia dotyczącego pozyskiwania funduszy na działanie organizacji pozarządowej	NIE

Przygotowując budżet zadania pamiętajcie, aby określić czy dany wydatek ma charakter inwestycyjny, czy dotyczy działalności bieżącej.

Poprzez wydatki inwestycyjne rozumiemy środki trwałe oraz wartości niematerialne powyżej 10 000 zł.

W przypadku planowania wynagrodzeń w opisie wydatku możecie zawrzeć informację, że miesięczny wymiar pracy wyniesie 60 godzin lub ½ etatu. Sposób wyliczenia poszczególnych wydatków możecie również wyjaśnić w rubryce **uwagi** znajdującej się pod kosztorysem zadania.

Ocena merytoryczna

Budżet zadania oceniany jest w ramach 5 kryterium merytorycznego Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek, za które można otrzymać 10 punktów.

Oświadczenia

Ostatnim elementem wniosku są oświadczenia dotyczące organizacji, ubiegającej się o dofinansowanie. W przypadku oświadczeń nie stosujemy podwójnego zaprzeczenia. Poniżej znajdziecie przykładowe oświadczenia wraz z wyjaśnieniem jak je rozumieć i poprawnie zaznaczyć.

Przykład

Oświadczam(-my), że:

Reprezentowany przeze mnie podmiot jest uprawnionymi do udziału w konkursie;

Tak, jesteśmy uprawnieni do udziału w konkursie, zaznaczamy:

☒ TAK ☐ NIE

Reprezentowany przeze mnie podmiot nie zalega(-ją) z opłacaniem należności z tytułu zobowiązań podatkowych;

Tak, zgadza się - nie zalegamy, zaznaczamy:

☒ TAK ☐ NIE

Ocena formalna

Ocena formalna wniosku polega na weryfikacji spełnienia wszystkich kryteriów formalnych. Obowiązek spełnienia kryteriów formalnych dotyczy wszystkich wniosków. Kryteria formalne zostały określone w zamieszczonej poniżej tabeli.

L.p.	Kryterium formalne	Możliwość odwołania
1.	Wypełnienie i złożenie wniosku za pomocą Generatora Wniosków, dostępnego na stronie internetowej https://generator.niw.gov.pl/ we wskazanym terminie.	NIE
2.	Złożenie wniosku przez podmiot uprawniony do udziału w Konkursie.	TAK

Oceny formalnej wniosku dokonują pracownicy Instytucji Zarządzającej. W wyniku oceny formalnej wniosek może zostać:

- zakwalifikowany do oceny merytorycznej – w przypadku spełnienia wszystkich kryteriów formalnych określonych w Regulaminie albo
- odrzucony – w przypadku niespełnienia co najmniej jednego kryterium formalnego.

Pamiętajcie, iż Wnioskodawcom, których wnioski po ocenie formalnej zostały odrzucone, przysługuje **odwołanie od wyniku oceny formalnej** do Przewodniczącego Komitetu za pośrednictwem NIW-CRSO w terminie 3 dni roboczych od dnia publikacji wyników oceny formalnej. Odwołanie złożone po terminie podlega odrzuceniu przez NIW-CRSO bez badania jego zasadności. Odwołanie wnosi się przy użyciu Generatora Wniosków.

Informacja o wynikach oceny formalnej wniosków jest publikowana na stronie NIW-CRSO: www.niw.gov.pl. Karta oceny formalnej zostanie dostępna w Generatorze Wniosków oraz przekazywana na adres poczty elektronicznej Wnioskodawcy wskazany we wniosku, w dniu publikacji listy.

Ocena merytoryczna

Ocena merytoryczna wniosku jest przeprowadzana na podstawie kryteriów oceny merytorycznej i skali punktowej określonych w zamieszczonej poniżej tabeli.

L.p.	Kryterium merytoryczne	Maksymalna liczba punktów
1.	Adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu: ✓ potrzeby organizacji w odniesieniu do utworzenia kapitału żelaznego zostały precyzyjnie zidentyfikowane i w sposób wyczerpujący uzasadnione, ✓ założenia planu działania (rozwoju organizacji) w odniesieniu do procesu przygotowania do utworzenia kapitału żelaznego są adekwatne do celów PROO.	25 pkt
2.	Jakość zaplanowanych działań w odniesieniu do zidentyfikowanych przez organizację potrzeb ✓ działania obejmują kompleksowy plan przygotowania organizacji do budowy kapitału żelaznego, w szczególności w zakresie rozwoju instytucjonalnego, ✓ działania przewidują pozyskanie darczyńców i donatorów prywatnych i instytucjonalnych, którzy zapewnią wkład do kapitału żelaznego, ✓ działania obejmują przygotowanie administracyjno-operacyjne organizacji do utworzenia i zarządzania kapitałem żelaznym, ✓ działania obejmują przygotowanie dokumentacji prawno-księgowej niezbędnej do utworzenia kapitału żelaznego, ✓ działania przewidują opracowanie strategii inwestycyjnej w zakresie zarządzania finansami przyszłego kapitału żelaznego, ✓ działania przewidują rozwój zasobów ludzkich Wnioskodawcy w zakresie aspektów związanych z budowaniem kapitału żelaznego, ✓ działania przewidują budowę koalicji na rzecz nowotworzonego kapitału żelaznego angażującej partnerów Wnioskodawcy (reprezentujących zarówno sektor prywatny, publiczny jak i pozarządowy), ✓ działania przewidują spójny plan promocyjno-marketingowy na rzecz utworzenia kapitału żelaznego, ✓ działania przewidują opracowanie programu wykorzystania kapitału żelaznego w przyszłej działalności organizacji (zarówno w wymiarze realizacji celów statutowych Wnioskodawcy jak i w zakresie rozwoju instytucjonalnego).	25 pkt
3.	Wpływ działań zawartych we wniosku na organizację przygotowującą się	20 pkt

L.p.	Kryterium merytoryczne	Maksymalna liczba punktów
	do utworzenia kapitału żelaznego, w tym: ✓ realizacja działań pozwoli na wszechstronne przygotowanie się Wnioskodawcy do utworzenia kapitału żelaznego, w tym pozwoli zagwarantować środki ze źródeł zewnętrznych stanowiących podstawowy wkład do kapitału, a także zbudować trwałą koalicję podmiotów współpracujących na rzecz efektywnego wykorzystania i powiększania kapitału żelaznego, ✓ potencjalne utworzenie kapitału żelaznego gwarantuje istotny wpływ na przyszłą realizację celów statutowych organizacji oraz jej wzmocnienie instytucjonalne, ✓ wskaźniki rezultatu i zaproponowane metod pomiaru ich osiągnięcia są przejrzyste i adekwatne do zaplanowanych działań, ✓ wniosek zawiera wiarygodny plan utrzymania trwałości rezultatów.	
4.	Możliwość realizacji działań zaplanowanych we wniosku, w tym: ✓ potencjał kadrowy, techniczny, ekonomiczny Wnioskodawcy gwarantuje wykonalność przedstawionego planu działań, ✓ harmonogram działań jest realny, ✓ adekwatność sposobu zarządzania realizacją zaplanowanych działań, ✓ trafność i wszechstronność analizy ryzyka (wniosek zawiera informację, nt. czynników, które mogą negatywnie wpłynąć na przyszłą możliwość utworzenia kapitału żelaznego oraz działaniach zaradczych).	20 pkt
5.	Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek. Ocenie podlega czy zaplanowane wydatki są: ✓ bezpośrednio związane z realizacją działań przygotowawczych do utworzenia kapitału żelaznego, ✓ niezbędne do osiągnięcia rezultatów, racjonalne i efektywne, zgodne z zasadą uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, odpowiadające cenom rynkowym.	10 pkt
Suma punktów oceny merytorycznej wniosków pełnych:		100 pkt

Wniosek uzyskuje pozytywną ocenę merytoryczną, uzyskując co najmniej 50% punktów w kryterium nr 1.

Nie przewiduje się odwołania od rozstrzygnięcia Konkursu.

4. Dodatkowe Informacje

Mamy nadzieję, że przedstawiony Podręcznik będzie pomocny w tworzeniu wniosków. Staraliśmy się przedstawić informacje w sposób zrozumiały i czytelny dla wszystkich chętnych organizacji podejmujących się tego zadania. Zaangażowanie wielu organizacji w realizację zadań publicznych, zarówno tych z doświadczeniem, jak i tych, które rozpoczynają swoją działalność będzie potwierdzeniem słuszności kierunku naszych działań.

Przygotowując wniosek w ramach PROO 2a zachęcamy także do zapoznania się następującymi materiałami:

1. *Regulamin Konkursu PROO 2a: Dotacje operacyjne na wsparcie budowy początkowych kapitałów żelaznych Edycja 2019-2020;*
2. *Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030;*
3. FAQ – Najczęściej Zadawane Pytania;

Dokumenty te są dostępne do pobrania na stronie: www.niw.gov.pl

W przypadku dodatkowych pytań na temat PROO zachęcamy do kierowania ich do zespołu Biura Programów Horyzontalnych w NIW-CRSO poprzez:

1. Infolinię pod numerem telefonu 885-221-531 w godz. 10:00-16:00 od poniedziałku do piątku;
2. Poczte elektroniczną na adres PROO@niw.gov.pl
3. Profil NIW- CRSO na Facebook'u.

Powodzenia!!!